1.AMAÇ: Umblikal kateter ilişkili enfeksiyonların gelişiminin önlenmesi ve kontrolü için gerekli önlemleri belirlemektir.

2.KAPSAM: Umblikal kateter ilişkili enfeksiyonların gelişiminin önlenmesi ve kontrolü ile ilgili faaliyetleri kapsar.

3.KISALTMALAR

4.TANIMLAR

5.SORUMLULAR: Bu talimatın uygulanmasında Yenidoğan YBÜ'de görev alan hastane çalışanları sorumludur.

6.TALİMAT DETAYI:

6.1.Genel İlkeler

1.Kateter ile ilgili her türlü işlem öncesi ve sonrası eller yıkanmalıdır.

2.El hijyeni,susuz alkol temelli bir ürünle veya antibakteriyal sabun ve su ile 'El Hijyeni Talimatı' na uygun olarak yıkanmalıdır.

3.Kateter takılırken bone,maske,steril önlük,steril eldiven ve steril örtüden oluşan maksimum steril bariyer önlemleri alınmalıdır.

4.Cilt antisepsisi uygun olarak yapılmalıdır.

5.Giriş bölgesine, antiseptik solusyonla temizlendikten sonra tekrar dokunulmamalı; dokunulması gerekiyorsa mutlaka aseptik tekniğe uyulmalıdır.

6.Göbek kateteri takılma işlemi tanımlamalara göre yapılmalıdır.

6.2.Kateter Takılma İşlemi

1.Takılacak göbek kateteri için uygun mesafe hekim tarafından hesaplanır.,

2.El hijyeni sağlanır.

3.İşlemi yapacak hekim ve yardımcı olacak hemşire steril eldiven, bone ve maske takar.

4.Göbek kateter seti hemşire tarafından steril olarak açılır.

5.Hekim tarafından bebeğin kilosuna göre seçilen umblikal kateterin içinden heparinli izotonik serum fizyolojik sıvı geçirilir.

6.Hekim tarafından bebeğin göbeği ve çevresi antiseptik solüsyonla silinip göbek ve çevresi steril delikli örtüler ile örtülür.

7.Hekim tarafından göbeğin köküne, göbek kesildikten sonra kanama olmaması için dikiş ile gevşekçe bir düğüm atılır.

8. Hekim göbeği bisturi veya makas ile 1-2 cm uzunluğunda keser. Kenarları düzgün ve küçük olarak 2 arter ve kenarları daha ince ve geniş olan tek bir ven görülür.

- **6.2.1.Umblikal ven kateteri takılması**

1.Göbek kesilen uçtan eğri uçlu hemostat ile tutulur. Umblikal ven kateteri pens ile tutularak göbek veninden içeri uygun mesafeye kadar ilerletilir. Enjektör bir miktar çekilerek kan gelip gelmediği kontrol edilir.

2.Kontrol için direkt grafi çektirilir. Kateterin ucunun diyaframanın 0.5-1 cm üstünde,vena cava inferiorda olduğu görüldükten sonra kateter tespit edilir.

3.Göbek kateteri takıldıktan sonra enjektör çıkarılarak bakteri filtresi –ikinci üçlü musluk serum seti takılır.

- **6.2.2. Umblikal arter kateteri takılması**

1.Göbek arterlerinin dilatasyonu için dişsiz forsepsin iki ucundan biri arter lümeninde ilerletilir.

2.Dilate olan artere göbek kateteri,uygun mesafeye kadar ilerletilir.

3.Kontrol için direkt grafi çektirilir, pozisyonun düşük yerleşimli pozisyon için:L3-4,yüksek yerleşimli pozisyon için:T6-9 olması beklenir.

4.Pozisyonu doğrulanan kateter tespit edilir. Sıvı infüzyonu en az 1ml/saatten başlanır.

6.3.Kateterden Kan Alınması

1.El hijyeni sağlanmalı ve eldiven giyilmelidir.

2.Göbek kateteri ile filtre arasındaki üç yollu musluk altına steril spanç konulmalıdır.

3.Beş ml'lik enjektör ile bebekten kateter içindeki sıvıyı da çekecek şekilde 2-3 ml. kan alınmalıdır.

4.Üç yollu musluk kapağının ve enjetörlerin kontamine olmamasına dikkat edilmelidir.

5.Daha sonra başka bir enjektör ile bebekten gerekli olan kan alınmalıdır.

6.İlk enjektöre çekilen 3 ml.kan bebeğe giden sıvı ile tekrar geri verilmelidir.

6.4.Kateter Bakımı

1.Kan alımı,sıvı tedavisi ve ilaç uygulamalarında antiseptik kurallara dikkat edilmelidir.

2.Serum seti ve üç yollu musluk sıvı tedavisi uygulanıyorsa 72 saat,TPN uygulanıyorsa 24 saat arayla değiştirilmelidir.

3.Sistem içine hava ve kan girmemesine dikkat edilmelidir.

4.Kan alınması gerektiği zaman ilk takılan üçlü musluktan alınmalıdır.

5.İlaç uygulamaları mayi/ lipid filtresi sonrası takılan üçlü musluktan uygulanmalıdır.

6.Göbek çevresinde kızarıklık olup olmadığı enfeksiyon açısından günlük olarak takip edilmelidir.

7.Alt ekstremitelerde renk değişikliği,ödem ve damar atımları takip edilmelidir.

8.Göbek kateteri takılma tarihi,seviyesi,kateter ile ilgili takip ve bakım notları kaydedilmeli,kateter bakımları planlanmalı ve uygulanmalıdır.

6.5.Kateterin Çıkarılması

1.Göbek kateteri hekim tarafından çekilmelidir.

2.Kateter kullanımına ihtiyaç kalmadığında ya da olası bir enfeksiyon durumunda çekilmelidir.

3.Çıkarma işleminden önce öncelikle kateterden giden sıvılar durdurulmalıdır.

4.Tespit sırasında atılmış olan dikişler kesilmelidir.

5.Umblikal arter baskılı pansuman ile 1'er cm geri çekilip beklenerek kademeli olarak çekilmelidir.

6.Umblikal ven dikişleri alındıktan sonra yavaşça çekilmelidir.

7.Göbek antiseptik solüsyon ile temizlenmelidir.

7.İLGİLİ DÖKÜMANLAR VE FORMLAR